

[J. M. Pedersen.]

stået i lære en bestemt læretid, skal kunne få svendebrev, men der skal også være mulighed for, at andre, som har kvalificeret sig til at aflægge svendep prøve, skal kunne få svendebrev. Det er arbejdets udførelse, det kommer an på, mere end den måde, hvorpå den pågældende har lært arbejdet; det er arbejdets udførelse, der skal betinge, at den pågældende kan få svendebrev. Vi ønsker, at den dygtige arbejdsmand, som gennem nogle år har arbejdet, det være sig indenfor murerfaget, indenfor metalindustrien, ja, indenfor næsten alle fag, også skal have mulighed for at erhverve svendebrev og rykke op til at få svendeløn. Det kan han have gjort sig lige så fortjent til som nogen, der lærer faget i den unge alder.

Ved vort ændringsforslag nr. 2 foreslår vi, at 2.—4. punktum i § 1, stk. 8, skal udgå. Vi ønsker ikke disse kontrolforanstaltninger indført i loven, idet vi mener, de bliver altfor omfattende, og at de er unødvendige.

Med vort ændringsforslag nr. 3 til § 5 tilsigter vi, at lærlingene med hensyn til deres ferieordning kommer ind under de almindelige regler i ferieloven af 31. marts 1953. Vi synes ikke, det er nødvendigt at lave en speciel ferieordning for lærlinge.

I vort ændringsforslag nr. 4 til § 13 foreslår vi, at stk. 3 i paragraffen skal udgå. Dette stykke angår dagundervisningen. Det er et af de problemer, som har været særlig fremme under behandlingen af dette lovforslag, og det blev også omtalt af det ærede medlem hr. Ingmar Wagner. I modsætning til det ærede medlem vil vi ikke gå ind for dagskolen — af mange forskellige grunde. Det ærede medlem hævdede, at dagskolen kunne indføres, bare der udvistes større vilje fra arbejdsgivernes side. Det er, som om man altid vil skyde arbejdsgiverne i skoene, at de ikke vil lade deres lærlinge få fri i arbejdstiden, således at de kan gå i skole, at arbejdsgiverne vil udnytte lærlingene de fulde 8 timer hver dag til arbejdet. Det er slet ikke det, der ligger til grund derfor. Det er, fordi mange, ikke alene indenfor arbejdsgivernes kreds, men også i arbejdernes rækker, ser sådan på det, at det gælder om, at lærlingene får deres fulde arbejdstid. Det er dog det faglige arbejde, de skal have lært, det er meningen

med læretiden — ikke at de skal gå på skolen for at uddanne sig til ingeniører eller konstruktører, dertil er der andre muligheder for dem. Det er nødvendigt i denne teknikkens tid, at lærlingene bliver så dygtigt og så godt uddannet, som der er mulighed for. Indenfor et enkelt fag, bagerfaget, vil det også skabe vanskeligheder, hvis lærlingene skal gå i skole om dagen, idet det vil bevirke, at bagerlærlingene så vil få endnu længere arbejdstid, end hvis de må gå på skole om aftenen. Om dagen skal de normalt sove, og hvis de skulle have undervisning om dagen, måtte de jo vækkes.

Jeg tror i det hele taget, det er et spørgsmål, som vi skulle overlade til det private initiativ at ordne, ligesom det er sket hidtil. Det har hidtil været erhvervene i samråd med de faglige organisationer, der har oprettet skoler og ordnet det spørgsmål, og jeg tror, det vil være det bedste, at vi fortsætter ad denne linie.

Også jeg tror, det ville være en fordel at få de store årgange beskæftiget, hvad jo er blevet så stærkt fremhævet under behandlingen af dette lovforslag, og jeg vil gerne takke udvalget, fordi man er blevet enig om at stryge begrænsningen af tilgangen, altså at ophæve de såkaldte lærlingskalarer. Jeg tror ikke, den foregående taler har ret i, at vi kan få flere i lære — hvilket også vi ønsker — ved at sætte arbejdstiden ned. Det er absolut ikke den vej, vi skal gå for at få afhjulpet manglen på lærepladser; der er andre og bedre og mere frugtbringende veje at gå. Jeg tror, det ville være klogere, at man i stedet for at ville skaffe lærepladser ved at sætte arbejdstiden ned førte en sådan politik, at der blev skabt større købeevne og blev givet forbrugerne mulighed for at få tilfredsstillet deres behov i højere grad, end der er mulighed for nu, således at der blev efterspørgsel efter større arbejdskraft og dermed større efterspørgsel efter lærlinge.

Det hævdes, at der ved denne lov vil ske et indgreb i organisationernes overenskomstforhold. Jeg kan ikke se, at det er noget alvorligt indgreb; loven kan måske bevirke et lille indgreb i overenskomstforholdene, men vi skal dog ikke have vort samfund indrettet sådan, at de gamle medlemmer i organisationerne kan skabe